

zaaknummer 2011 T 524

advies van 19 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[Naam],
geboren op [Datum],
wonende te [Plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen, [woonplaats],

tegen:

[Naam]
geboren op [Datum], overleden op [Datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot [Datum] lid van de Congregatie Broeders van Huijbergen.

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 17 april 2012. Op 20 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [Naam], Algemene Overste van de Congregatie.

1.2. Op 11 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met de heer [Naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Thijssen voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen broeder [Naam] voornoemd.

2. De klacht

2.1. De thuissituatie van klager was verre van ideaal. Zijn ouders waren uitbaters van een café. Zij brachten daar veel tijd door en de vader van klager was een stevige drinker. Moeder was vaak ziek. Klager deed het slecht op school en werd daarom door zijn ouders in [Jaar], hij was toen vijftien jaar oud, naar het internaat [Naam] in [Plaats] gestuurd (hierna: 'het internaat'). Het internaat stond onder leiding van de Congregatie.

Aangeklaagde was op het internaat groepsleider van de groep waarin klager werd geplaatst. Klager werd veelvuldig gekleineerd door aangeklaagde, vaak ten overstaan van de groep. Klager vertoonde rebels gedrag, dat door aangeklaagde werd afgestraft. De verhouding tussen klager en aangeklaagde werd steeds slechter. Klager en aangeklaagde raakten op enig moment

zelfs fysiek in gevecht. Klager is toen weggelopen van het internaat, maar werd door zijn vader teruggebracht. Klager voelde zich niet thuis op het internaat en mede door het gedrag van aangeklaagde werd hij steeds nerveuzer. Dat leidde ertoe dat hij 's nachts in bed plaste. Aangeklaagde liet klager daarop eens met een natte matras over het schoolplein lopen. Ook zette aangeklaagde de matras van klager na het bedplassen op de slaapzaal zodat iedereen kon zien dat klager in bed had geplast. Zo werd klager doorlopend vernederd.

Het misbruik begon in het tweede jaar dat klager op het internaat verbleef. Klager volgde toen de examenklas van de LTS. Aangeklaagde betastte toen de penis van klager onder het mom van controle of die goed schoon was. Nadien is het meerdere malen voorgekomen dat klager door aangeklaagde 's nachts uit bed werd gehaald. Klager moest dan meegaan naar de kamer van aangeklaagde, die gelegen was naast de slaapzaal. Aangeklaagde betastte de geslachtsdelen van klager en zoende klager waarbij aangeklaagde met zijn tong in de mond van klager drong. Aangeklaagde dwong klager voorts om aangeklaagde af te trekken en oraal te bevredigen. Als klager dat had gedaan, gooide aangeklaagde hem een handdoek toe. Daarna mocht klager vertrekken. Dit is ongeveer tien keer gebeurd in een periode van ongeveer anderhalve maand. Daarna stopte het misbruik.

Klager heeft het gebeurde zowel tegen zijn vader als tegen de directeur van het internaat verteld. Geen van beiden geloofde klager.

2.2. Het misbruik heeft een flinke impact gehad op klager. Hij ervaart beperkingen/remmingen bij het onderhouden van relaties. Hij heeft het als zeer moeilijk ervaren om tijdens relaties een emotionele verbinding met zijn partners aan te gaan. Ook zijn er seksuele remmingen. Tijdens seks krijgt klager soms flash backs van het misbruik. Zijn huwelijk is mede daarom stukgelopen.

2.3. Klager wil erkenning door de verantwoordelijken van het misbruik en de gevolgen die het voor klager heeft gehad en nog steeds heeft. Klager krijgt thans psychische hulp. Hij wenst een vergoeding te ontvangen voor de eigen bijdrage die hij daarvoor heeft moeten betalen en ook overigens een financiële compensatie.

3. Het verweer

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Het is juist dat aangeklaagde toezicht hield op de badafdeling waar de jongens zich wasten. Voorts is juist dat aangeklaagde toezicht hield op de slaapzalen. De Overste stelt dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde. Wel herinneren broeders die aangeklaagde hebben gekend dat hij keihard was voor de jongens in het internaat en dat aangeklaagde zich bediende van verbaal geweld.

3.2. De Overste wil wel de pijn erkennen van klager, evenals de pijn en het verdriet van zijn naasten. De Overste biedt daarvoor zijn oprechte verontschuldigingen aan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3. van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een

afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3. van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde de geslachtsdelen van klager heeft betast, zowel bij het douchen als op de kamer van aangeklaagde. Voorts heeft aangeklaagde klager gedwongen tot tongzoenen en gedwongen om aangeklaagde af te trekken en oraal te bevredigen. Dat laatste is ongeveer tien keer gebeurd in een periode van ongeveer anderhalve maand.

4.4. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de verklaringen van de heer [Naam] en de heer [Naam], die beiden verklaren over misbruik door aangeklaagde, het relaas van klager. [Naam] verklaart, evenals klager, over betasting door aangeklaagde in de douche en ook over verdergaand misbruik.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas vijftien jaar oud. Aangeklaagde was voor persoon met gezag, aangeklaagde was immers zijn groepsleider.

4.6. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen.

4.7. Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding, onder andere met betrekking tot het eigen risico voor de door hem ingeroepen psychische hulp, kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Broeders van Huijbergen de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 19 november 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Broeders van Huijbergen en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.